

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **M. H.**, zastoupeného JUDr. Karlem Čermákem, Ph.D., advokátem se sídlem Národní 32, 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, 160 68 Praha 6, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 14. 7. 2006, č. j. O-193877, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2008, č. j. 7 Ca 262/2006 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14. 7. 2006, č. j. O-193877, zamítl předseda žalovaného rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2004, jímž byla odmítnuta právní ochrana mezinárodní kombinované ochranné známce č. 633876B ve znění „MARSTALL“ na území České republiky. Důvodem odmítnutí byla skutečnost, že předmětná ochranná známka obsahuje prvek, který by mohl vést k záměně s národní slovní ochrannou známkou č. 241964 a národní kombinovanou známkou č. 241027, obě ve znění „MARSTALL“, které jsou s dřívějším právem přednosti zapsány pro jiného vlastníka pro shodné výrobky.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 28. 3. 2008 zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobce uvedl, že městský soud opomněl některé aspekty správního řízení a zejména zásady v něm uplatňované. Základní zásady správního řízení zakotvoval již zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), a rovněž nový správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) upravuje řadu zásad, kterými se však dle mínění žalobce žalovaný neřídil (§ 2 odst. 3 a 4, § 3, § 6 odst. 2). Dále žalobce uvedl, že podal návrhy na prohlášení národních ochranných známek č. 241964 a č. 241027, s kterými je dle žalovaného předmětná mezinárodní ochranná známka č. 633876B zaměnitelná, za neplatné. Rozhodnutí žalovaného o odmítnutí právní ochrany mezinárodní kombinované ochranné známky č. 633876B pak bylo dle žalobce vydáno právě a pouze proto, že návrhy na prohlášení uvedených národních ochranných známek za neplatné byly žalovaným zamítnuty. Podle názoru žalobce však existovala a nadále existuje reálná možnost, že tato zamítavá rozhodnutí žalovaného budou zrušena v rámci soudního přezkumu ve správním soudnictví – tím by odpadl podklad pro rozhodnutí žalovaného o odmítnutí právní ochrany mezinárodní ochranné známce č. 633876B, a tato známka by mohla ochrany v České republice požívat. Podle názoru žalobce tak měl žalovaný v duchu zásady ochrany dobré víry vyčkat s rozhodnutím o odmítnutí právní ochrany mezinárodní kombinované ochranné známce č. 633876B až do okamžiku, kdy budou s konečnou platností ukončena řízení ve správním soudnictví týkající se přezkumu rozhodnutí žalovaného o zamítnutí návrhu na prohlášení národních ochranných známek č. 241964 a č. 241027 za neplatné.

Dále žalobce namítl, že z právní úpravy institutu právní moci nijak nevyplývá povinnost žalovaného vydat určité pravomocné rozhodnutí ještě před skončením řízení o soudním přezkumu jiných pravomocných rozhodnutí. Z právní moci rozhodnutí týkajících se známek č. 241694 a č. 241027 nevyplývá ten důsledek, že by žalovaný bez dalšího odkladu musel rozhodnout jiným pravomocným rozhodnutím o odmítnutí právní ochrany mezinárodní kombinované ochranné známce č. 633876B.

Žalobce rovněž tvrdil, že žalovaný postupoval v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., pokud nečekal na výsledek řízení před správním soudem a bez dalšího vycházel ze správnosti a legality svých rozhodnutí o zamítnutí návrhů na prohlášení národních ochranných známek č. 241964 a č. 241027 za neplatné. Žalovaný tímto postupem také porušil zásadu efektivy řízení a zásadu, že nemá způsobovat účastníkům zbytečné náklady a zbytečně je zatěžovat - žalovaný vydáním rozhodnutí napadeným v tomto řízení mohl žalobci způsobit náklady a obtíže v případě, že budou předchozí rozhodnutí o zamítnutí návrhů na prohlášení národních ochranných známek č. 241964 a č. 241027 za neplatné ve správním soudnictví zrušena. Žalobce by se pak musel domáhat revize napadeného rozhodnutí o odmítnutí právní ochrany mezinárodní kombinované ochranné známce č. 633876B cestou mimořádných opravných prostředků navíc s nejistým výsledkem. To by žalobci způsobilo další náklady minimálně na právní zastoupení, logistické náklady, nemluvě o průtazích v daných řízeních.

Konečně žalobce podotkl, že odůvodnění rozsudku městského soudu v tomto směru neobsahuje žádné úvahy, nýbrž se soustřeďuje pouze na rozbor vlastností právní moci, které jsou však pro danou věc irelevantní. Rozhodnutí městského soudu je tak neúplné, nezaměřující se na vlastní právní podstatu věci.

Závěrem žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že svým postupem naplnil veškeré zásady upravující činnost státní správy. Naopak vyčkáváním na možnou změnu rozhodnutí o zamítnutí návrhů na prohlášení kolizních ochranných známek za neplatné by žalovaný porušil svou povinnost projednat věc bez zbytečných průtahů. K tvrzení žalobce, že z úpravy institutu právní moci pro správní orgán nevyplývá povinnost vydat určité pravomocné rozhodnutí ještě před skončením řízení o přezkumu jiných pravomocných rozhodnutí žalovaný poznamenal, že § 73 zákona č. 500/2004 Sb. upravuje právní moc rozhodnutí, tedy právní účinky rozhodnutí, nikoliv vydávání rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že žalobce měl možnost požádat o přiznání odkladného účinku žalob, kterými napadl rozhodnutí žalovaného o kolizních národních ochranných známkách, čehož však nevyužil a rozhodnutí žalovaného tak zůstala pravomocnými. A nebránila rozhodnutí ve věci mezinárodní ochranné známky. Pokud jde o žalobcem tvrzenou neefektivitu rozhodování žalovaného, pak se žalovaný vůči této výtce ohradil s tím, že žalobci žádné zbytečné náklady nevznikly a ani nevzniknou, neboť kasační stížnosti žalobce ve věcech národních ochranných známek byly Nejvyšším správním soudem dne 30. 4. 2008 zamítnuty. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud i tuto kasační stížnost zamítl.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou směřující do nepřezkoumatelnosti rozhodnutí městského soudu pro nedostatek důvodů a tuto námitku shledal nedůvodnou. Ačkoliv se městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku podrobně zabýval institutem právní moci rozhodnutí, nebyl tento postup samoučelný či míjející podstatu věci. Žalobce žalovanému v žalobě vytýkal především to, že měl s rozhodnutím o rozkladu týkajícím se mezinárodní ochranné známky č. 633876B vyčkat až do skončení soudního přezkumu jiných rozhodnutí žalovaného o zamítnutí návrhu na prohlášení konfliktních národních ochranných známek č. 241964 a č. 241027 za neplatné. Městský soud pak v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že právní moc (správního) rozhodnutí znamená jeho nezměnitelnost a vynutitelnost a také ukončení příslušného řízení. Ke změně či zrušení pravomocného rozhodnutí již nemůže dojít v rámci takového řízení, ale musí být vyvoláno řízení nové (mimoodvolací řízení či žaloba ke správnímu soudu). Takové řízení je tedy řízením zcela odlišným od původního správního řízení, v němž bylo pravomocné správní rozhodnutí vydáno, přičemž toto nové řízení nemá samo o sobě na právní moc správního rozhodnutí vliv. K ovlivnění předchozího správního řízení může v případě správní žaloby dojít (kromě případného přiznání odkladného účinku) až pravomocným rozhodnutím soudu, jímž je takové správní rozhodnutí zrušeno. Z relativní nezměnitelnosti pravomocných správních rozhodnutí pak městský soud dovozuje, že správní úřad může při svém rozhodování vycházet z jiných pravomocných správních rozhodnutí, aniž by čekal na jejich případný soudní přezkum, čímž odpovídá na žalobcovu žalobní námitku. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu pro nedostatek důvodů tak dle zdejšího soudu není dána.

Kasační soud se pak ztotožnil s městským soudem i z hlediska posouzení věci samé. Podle § 22 odst. 2 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), *žalovaný přihlášku zamítne, obsahuje-li přihlašované označení prvky starší ochranné známky, která je přihlášena nebo zapsána pro jiného vlastníka, jestliže by tyto prvky mohly vést k záměně se starší*

ochrannou známkou. Pokud žalobce požadoval ochranu mezinárodní kombinované ochranné známky, která obsahovala stejné prvky jako dvě starší národní ochranné známky, pak lze souhlasit s názorem žalobce, že otázka platnosti konfliktních národních ochranných známek je otázkou předběžnou, kterou si žalovaný musí vyřešit předtím, než přikročí k rozhodování o přiznání právní ochrany mezinárodní ochranné známce. Byla-li platnost předmětných národních ochranných známek formálně zpochybněna postupem předvídaným v § 32 zákona o ochranných známkách, je pro vyřešení předběžné otázky platnosti národních ochranných známek nezbytné vyčkat výsledku tohoto správního řízení, což také žalovaný v projednávaném případě učinil (srov. žádost ze dne 21. 2. 2005 a odpověď na ni ze dne 24. 2. 2005 založené ve správním spisu). Tímto postupem žalovaný dostal zásadě jednotnosti rozhodování ve skutkově obdobných věcech, a to za dodržení zásady hospodárnosti a rychlosti řízení.

Ze zákona č. 71/1967 Sb. ani z jiného právního předpisu však nelze dovodit, že by žalovaný měl bez dalšího povinnost vyčkávat ještě na výsledek případného soudního přezkumu správních rozhodnutí týkajících se tvrzené neplatnosti předmětných národních ochranných známek. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za účelné poukázat na dvě rozhodnutí rozšířeného senátu zdejšího soudu, které vymezily vztah správního a soudního řízení. V usnesení ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004 - 110, publikovaném pod č. 735/2006 Sb. NSS, rozšířený senát uvedl, že soudní řád správní „*vychází z toho, že ochrana veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob poskytovaná správními soudy má subsidiární povahu ve vztahu k ochraně poskytované správními orgány. Tam, kde se lze ochrany domoci v rámci systému veřejné správy, je na tom, jehož práva byla ohrožena nebo porušena, aby nejprve využil této možnosti. Teprve nedosáhne-li nápravy tímto způsobem, otevírá se mu cesta ke správnímu soudu. Tím v žádném případě není popřena právní povaha ochrany poskytované správními soudy. Právní ochrana poskytovaná správními soudy je totiž ochranou originární. Není pokračováním správního řízení. Ochrana je poskytována v procesu majícím ryzí povahu řízení soudního a nikoliv správního. Sporné strany mají proto vždy rovné postavení. Originární ochrana poskytovaná správními soudy však nastoupí teprve poté, co nebylo dosaženo nápravy či ochrany v rámci samotného systému veřejné správy. Odpovídá to základní koncepci správního soudnictví jako kontroly veřejné správy a nikoli náhrady v její věcné kompetenci.*“ Rovněž v usnesení ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikovaném pod č. 1255/2007 Sb. NSS, rozšířený senát konstatoval, že „*rozhodování soudů o žalobách proti správním rozhodnutím (§ 65 a násl. s. ř. s.) je podrobením rozhodovacích procesů ve veřejné správě soudní kontrole. Jde o zákonné naplnění ústavního práva na soudní ochranu vyjádřeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a umožňujícího každému, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, obrátit se na soud, aby ten přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí. Soud v takovém řízení váží zákonnost postupu a rozhodnutí správního orgánu, aniž by na správní řízení instančně navazoval. Nejde o pokračování ve správním řízení; soud rozhodující ve správním soudnictví není a ani nemůže být vázán skutkovým stavem zjištěným správním orgánem. Součástí žalobního a výjimečně i kasačního řízení může být i vlastní soudní dokazování (§§ 54, 77, 109 s. ř. s.). Toto dokazování totiž sleduje pouze ověření skutkového stavu, z něhož vycházel, nebo měl vycházet, správní orgán. Soudní přezkum rozhodovacích procesů ve veřejné správě je tak nutno i vnímat jako ústavní projev dělby moci, jehož neoddelitelnou součástí je systém vzájemných brzd a protivah či vztahů, zde mezi mocí výkonou a soudní, v níž jsou soudy nadány pravomocí mj. rušit autoritativně akty moci výkoné a zavazovat jednotlivé správní orgány závazně vyslovenými názory, jimž odpovídá povinnost těchto orgánů se jimi řídit a v jejich intencích postupovat dále v řízení a při rozhodování.*“ V témže usnesení k institutu právní moci uvedl, že „*jde o důležitou vlastnost rozhodnutí znamenající jeho nezměnitelnost (formální právní moc) a závaznost (materiální právní moc). Na jedné straně vyjadřuje vůli státu vyřešit konečně určitou věc,*

vedle toho pak i zákaz dále jednat o téže věci v rámci téhož procesu. Jde o významnou záruku právní jistoty nejen pro účastníky řízení a jejich práva a svobody, ale i pro celou společnost. Musí být respektováno všemi státními orgány i osobami, věc je rozřešena konečně a závazně. Rozhodnutí je zásadně nezměnitelné, pokud proti němu není připuštěn řádný opravný prostředek, jehož podání v teorii i praxi tradičně bývá spojeno s odkladem vykonatelnosti napadeného rozhodnutí, zpravidla do doby, než je o opravném prostředku rozhodnuto. Nezměnitelnost neznamená nedotknutelnost jakéhokoli rozhodnutí vůbec, nicméně průlom do pravomocného rozhodnutí je možný jen výjimečně cestou mimořádného opravného prostředku. Je tomu tak stejně ve všech soudních procesních řádech, které upravují mimořádné opravné prostředky (srovnej např. úpravu dovolání v civilním i trestním soudním řízení, v tom nadto ještě stížnost pro porušení zákona), kde lze vysledovat velmi omezené zákonné důvody, přísné procesní náležitosti, krátké lhůty pro podání, soustředění k nejvyšším soudním instancím, apod. V praxi tak bývá změněn jen nepatrný zlomek pravomocných rozhodnutí.“

Z předestřených názorů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá nutnost oddělení správního řízení a řízení před soudem ve správním soudnictvím: řízení o žalobě není pokračováním správního řízení. V posledně uvedeném usnesení rozšířený senát dospěl k závěru, že je-li krajským soudem zrušeno rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost, v níž správní orgán polemizuje s vysloveným právním názorem (kasační stížnost je totiž mimořádným opravným prostředkem). Podle názoru Nejvyššího správního soudu se v projednávaném případě jedná o obdobnou situaci: rovněž žalobu ke správnímu soudu lze (zjednodušeně) vnímat jako mimořádný prostředek nápravy správního řízení. Vzhledem k relativní nezměnitelnosti pravomocného správního rozhodnutí pak podání tohoto mimořádného opravného prostředku nebrání správnímu orgánu v tom, aby z předmětného pravomocného rozhodnutí vycházel ve své další rozhodovací praxi. Nejsou-li tedy pro to jiné důvody, nemá správní orgán povinnost vyčkávat na výsledek přezkumu ve správním soudnictví jen kvůli samotnému faktu, že tento přezkum probíhá.

V projednávaném případě proto Nejvyšší správní soud považuje postup žalovaného za správný, přičemž tento závěr nemohou zvrátit ani další argumenty žalobce obsažené v kasační stížnosti. Kasační soud předně zdůrazňuje, že právní ochrana mezinárodní ochranné známce byla primárně zamítnuta z toho důvodu, že tato známka obsahovala shodné prvky se staršími národními ochrannými známkami (§ 22 odst. 2 zákona o ochranných známkách) a nikoliv proto, že návrhy na prohlášení uvedených národních ochranných známek za neplatné byly žalovaným zamítnuty, jak žalobce uvádí v kasační stížnosti.

Pokud se žalobce domnívá, že postupem žalovaného byla porušena zásada ochrany dobré víry, pak Nejvyšší správní soud podotýká, že z kasační stížnosti není zřejmé, či dobrá víra nebyla ochráněna. Pokud jde o žalobce, pak ten v souvislosti s projednávanou věcí nedisponuje žádnými právy nabytými v dobré víře, která by měla být chráněna. V případě třetích osob přichází do úvahy vlastník konfliktních národních ochranných známek - jeho práva k označení však postupem žalovaného nebyla nijak dotčena. Žalobce vytýkal žalovanému rovněž porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb. K tomu je vhodné uvést, že žalovaný podle citovaného zákona nepostupoval (řízení probíhalo podle zákona č. 71/1967 Sb.), nicméně i starší úprava zásadu materiální pravdy obsahovala. Nejvyšší správní soud však porušení této zásady nezjistil - žalovaný shromáždil potřebné podklady, vyčkal na vyřešení předběžné otázky týkající se platnosti konfliktních národních ochranných známek, a teprve poté rozhodl. Vzhledem k výše

uvedené argumentaci nelze porušení zásady materiální pravdy spatřovat v tom, že žalovaný nezahrnul do svých úvah výsledek soudního přezkumného řízení o neplatnosti národních ochranných známek. Postupem žalovaného nedošlo ani k porušení zásady efektivity - naopak vyčkávání na výsledek přezkumného soudního řízení, které v současné době obecně trvá stále spíše roky než měsíce, by k efektivitě správního řízení nijak výrazně nepřispělo. Konečně pokud jde o otázku zvýšených nákladů žalobce v případě, že by soud zrušil rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o prohlášení neplatnosti konfliktních ochranných známek, pak (pokud by důvodem zrušení byl skutečně závěr soudu o neplatnosti předmětných národních ochranných známek) by žalobci dodatečné náklady vzniknout mohly, neboť takový závěr soudu by nepochybně mohl být důvodem pro obnovu řízení v kauze poskytnutí ochrany mezinárodní ochranné známce. Sama tato skutečnost však není schopná zpochybnit závěr o tom, že žalovaný povinnost posečkat na výsledek soudního přezkumu neměl. Případných dodatečných nákladů by se žalobce mohl domáhat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). Nejvyšší správní soud také pro úplnost podotýká, že žaloby proti rozhodnutím žalovaného o zamítnutí žádosti o prohlášení neplatnosti konfliktních národních ochranných známek byly rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2007, č. j. 10 Ca 226/2006 - 154 a č. j. 10 Ca 225/2006 - 155, zamítnuty a se stejným výsledkem skončilo i kasační řízení proti těmto rozsudkům (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 3/2008 - 195, publikovaný pod č. 1665/2008 Sb. NSS), a žalobci tedy žádné dodatečné náklady nevzniknou.

Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2008

JUDr. Marie
Žižková
předsedkyně

senátu